

Handläggare
Henrik Söderström
08-508 26 375**Till**
Trafiknämnden
2025-04-24**Motion om att ta krafttag för att förbättra
framkomligheten för Stockholms cyklister av
Jonas Naddebo och Svante Linusson (C). Svar på
remiss från kommunstyrelsen****Förslag till beslut**

1. Trafiknämnden beslutar att överlämna trafikkontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Gunilla Glantz
FörvaltningschefSara Bergendorff
AvdelningschefJenny Carlsson
Enhetschef**Remissen**

Trafikkontoret har mottagit en motion från Jonas Naddebo och Svante Linusson (C), om att ta krafttag för att förbättra framkomligheten för Stockholms cyklister.

I motionen lyfts cykelns betydelse som ett hållbart och hälsosamt transportmedel, samt vikten av att förbättra stadens cykelinfrastruktur för att öka andelen cyklister. Motionärerna framför att dagens cykelnät är fragmenterat och att så kallade ”missing links” behöver åtgärdas för att skapa ett mer sammanhängande och funktionellt cykelvägnät.

Vidare lyfts behovet av att minska köbildning och väntetider för cyklister genom optimering av trafiksignaler samt att säkerställa bättre framkomlighet vid vägarbeten. En särskild arbetsgrupp

föreslås inrättas med uppdrag att identifiera och genomföra åtgärder för att förbättra cyklisters framkomlighet.

Slutligen föreslås att ny AI-teknik bör användas i större utsträckning för att optimera trafikstyrningen och minska både bil- och cykelköer.

Ärendets beredning

Motionen har beretts inom trafikkontoret

Trafikkontorets synpunkter

Trafikkontoret delar motionärernas bild av att en välutvecklad cykelinfrastruktur är central för att fler stockholmare ska lockas att cykla.

Stadens cykelplan har som mål att det ska vara enkelt och säkert att cykla i Stockholm. Mellan 2012 och 2022 investerades 2 000 mnkr i cykelinfrastruktur, och för perioden 2023–2027 är 900 mnkr avsatt för framkomlighetsåtgärder för cykeltrafiken. Sedan 2012 har över 100 större cykelprojekt genomförts och årligen anläggs cirka 10 km ny eller breddad cykelinfrastruktur. Utöver detta genomförs regelbundet mindre punktinsatser för att förbättra korsningar och passager, samt omkring 2 000 nya cykelparkeringsplatser per år.

”Missing links” i cykelinfrastrukturen

Parallellt med utbyggnaden av cykelinfrastrukturen har antalet stockholmare som cyklar ökat stort, men det finns fortfarande delar av nätet med brister och där cykling sker i blandtrafik. De senaste årens investeringar har åtgärdat uppskattningsvis en femtedel av det primära nätet, och det finns behov av både att åtgärda så kallade ”missing links” och att genomföra kapacitetshöjande åtgärder, såsom breddning av befintliga stråk. För att skapa ett cykelnät som upplevs som tryggt, säkert och attraktivt för så många som möjligt behövs en variation av åtgärder. Kontoret genomför cykelprojekt som både innefattar omgestaltningar av hela gaturum eller anpassningar av befintliga gator med målning och enklare trafikstyrande element som refuger och pollare. I årets budget har kontoret ett uppdrag att genomföra fler enklare åtgärder för att förbättra framkomligheten för cyklister genom att omfördela yta till gång- och cykelinfrastruktur. De senaste åren har kontoret även infört cykelgata och bygdeväg, en reglering som oftast är en snabbare åtgärd än traditionell cykelinfrastruktur men som kräver att trafikförutsättningarna är rätt på gatan.

Trafiksignaler och trimningsåtgärder för ökad framkomlighet
Trafikkontoret har under de senaste åren aktivt arbetat för ökad framkomlighet och minskad väntetid för cyklister i trafiksignaler. Utbyggnad av detektorer i cykelbanor sker löpande för att möjliggöra för cyklister att anmäla grönbehov innan de kommer fram till signalen. Andra åtgärder som införts är till exempel införande av ”överanmälan” mellan medlöpande fordons- och cykelgrupp vilket betyder att om bilar får grönt får också cyklarna grönt. Sedan många år finns även ”grön-våg”, som är anpassad för cykeltrafiken på exempelvis Götgatan.

Under 2023 påbörjades försök med prioritering cykel i signaler med syfte att korta väntetid och/eller förlänga gröntiden. Detta sker genom att cyklister räknas in på befintliga eller nya detektorer i cykelbanan. När ett förutbestämt antal cyklister räknats in, exempelvis åtta stycken, ändras styrningen i trafiksignalen för att växla cykelsignalen till grönt tidigare och/eller att det blir grönt under en längre tid. Försök har också genomförts med att använda optiska sensorer för inräkning av cyklister istället för detektorer i marken. Detta arbete har fortsatt under 2024. Trafikkontoret fortsätter arbetet med att identifiera korsningar där denna typ av åtgärder kan införas för att förbättra framkomligheten för cykeltrafiken.

Kontoret deltar också i utvecklingsprojekt rörande AI som del i en förbättrad och mer rättvis signalstyrning. Detta förutsätter att alla trafikanter i en korsning kan detekteras vilket kan möjliggöras med sensorer eller 3D-radar teknik. Kontoret har gjort försök med denna nya teknik och det finns ytterligare test på gång, exempelvis i samband med ombyggnad av Tegelbacken.

Vägarbeten och efterlevnad av TA-planer

Trafikkontoret prioriterar oskyddade trafikanter vid handläggning av TA-planer och inspekterar regelbundet pågående arbeten för att säkerställa efterlevnad. Det är en viktig del för att minimera störningar och säkerställa att cykelvägar förblir tillgängliga vid vägarbeten. Det förekommer att entreprenörer inte följer TA-planerna, och därför utförs platskontroller för att identifiera och åtgärda brister och viten delas ut vid allvarliga brister eller när påtalade brister inte åtgärdats. Kontoret kräver att de som utför arbeten i Stockholm ska gå kursen ”Stockholm Stad – Trafikanordningar och markarbeten i offentlig mark” som ett led i att säkerställa att entreprenörer har kunskap kring gåendes och cyklisters behov. Under 2024 kommer kontoret påbörja en ny

upphandling för kursen och uppdatera kursinnehållet med mer fokus på oskyddade trafikanter.

Trafikkontoret hanterar ca 5500 TA-planer varje år och under 2024 utfördes 3156 platskontroller och det delades ut 262 viten. Stockholms trafikmiljö är komplex och beroende på vägarbetes plats i gatan och det geografiska läget, behöver det ofta göras avvägningar. Vid beviljande av TA-planer försöker trafikkontoret att hitta trafiklösningar som fungerar bäst på platsen och staden som helhet. Sedan 2021 har trafikkontoret en cykeljour som medverkar i detta arbete genom att kontrollera hur TA-planer efterlevs och kan rapportera avvikelser för åtgärd.

Trafikkontoret delar motionärernas ambition om att förbättra cykelframkomligheten och arbetar redan med många av de föreslagna åtgärderna. Insatser för att överbrygga ”missing links”, bredda cykelbanor och optimera trafiksignaler pågår löpande, och kontoret följer utvecklingen av ny teknik för att ytterligare förbättra framkomligheten för alla trafikanter.

Slut

Bilagor

1. Motion om att ta krafttag för att förbättra framkomligheten för Stockholms cyklister